

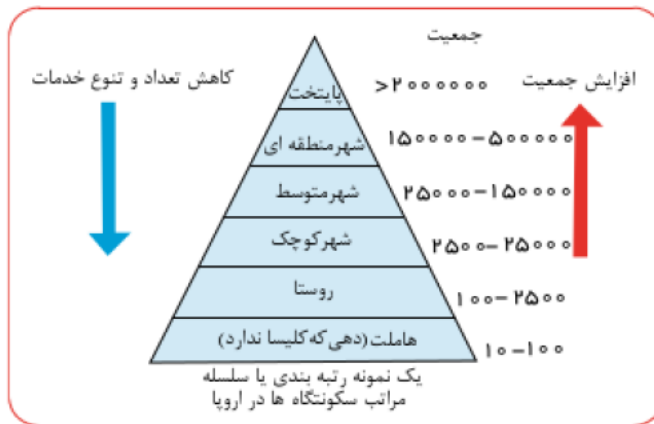
سوالات تشریحی فصل اول جغرافیا دوازدهم انسانی

درس ۱: شهرها و روستاها

- ۱ - با ذکر مثال توضیح دهید موقعیت یک شهر چگونه در توسعه آن تأثیر گذار است؟
- ۲ - رابطه مفاهیم مقر و موقعیت یک سکونتگاه را توضیح دهید.
- ۳ - منظور از یک شهر یا روستا وضعیت آن سکونتگاه نسبت به پدیده‌های پیرامون خود در سطح ناحیه است.
- ۴ - روستای هولوکو در کجا قرار دارد و هسته اولیه آن کجاست؟
- ۵ - درست یا نادرست بودن جملات زیر را با علامت (ص) یا (غ) مشخص کنید.
الف) دسترسی به بازارهای محلی، از مهم‌ترین عوامل شکل‌گیری هسته اولیه روستاها و شهرهای کشورمان بوده است.
- ب) در روستاهایی با جمعیت کم‌تر، دسترسی به خدمات و تسهیلات محدودتر است.
- پ) هم‌ه شهرنشینان در جهان، سطح زندگی بالایی دارند.
- ۶ - مهم‌ترین ملاک‌های تفاوت شهر و روستا را بنویسید.
- ۷ - تغییرات فرهنگی و اجتماعی در شهرها و روستاها چگونه است؟
- ۸ - مهم‌ترین تفاوت شهر و روستا در چیست؟ توضیح دهید.
- ۹ - تفاوت روستا و شهر در وسعت و فضای سکونت و فعالیت چیست؟
- ۱۰ - با توجه به مهم‌ترین ملاک تفاوت شهر و روستا، شهر به کجا گفته می‌شود؟
- ۱۱ - حوزه نفوذ سکونتگاهی شهر کوچک را با مادرشهر مقایسه کنید.
- ۱۲ - نحوه عملکرد و خدمات در یک سکونتگاه بزرگ و کوچک را مقایسه کنید.
- ۱۳ - حوزه نفوذ یک سکونتگاه یعنی چه؟
- ۱۴ - دو معیار مهم در زمینه بررسی حوزه نفوذ عملکرد یک سکونتگاه را بنویسید.
- ۱۵ - آستانه نفوذ یعنی چه؟
- ۱۶ - منظور از دامنه نفوذ چیست؟

۱۷ - حداقل جمعیتی که تقاضای کال، خدمات یا عملکردی از سکونتگاه دارند را می‌نامند.

۱۸ - نمودار روبه‌رو را توضیح دهید.

۱۹ - دامنه نفوذ سکونتگاه چیست؟

۲۰ - ادامه جمله زیر را بنویسید.

«سلسله مراتب سکونتگاه‌ها یعنی

۲۱ - همه عبارت‌ها درست هستند، به جز

(۱) شهرهای پرجمعیت حوزه نفوذ گسترده‌تری دارند.

(۲) سکونتگاه‌هایی که دامنه نفوذ بیش‌تری دارند خدمات متنوع‌تری ارائه می‌دهند.

(۳) همه سکونتگاه‌ها دارای آستانه نفوذ هستند.

(۴) همه سکونتگاه‌ها دامنه نفوذ یکسانی دارند.

۲۲ - متن زیر دارای دو مفهوم نادرست است. با توجه به تصویر، آن‌ها را اصلاح کنید.

«عوامل طبیعی سبب شده است این سکونتگاه در مکان خاصی شکل بگیرد و در طول زمان وضعیت

آن نسبت به پدیده‌های پیرامون تغییر کند، به همین دلیل هسته اولیه سکونتگاه سبب ادامه حیات یا

گسترش و یا حتی نابودی سکونتگاه می‌شود.»

۲۳ - با توجه به متن زیر به سوالات پاسخ دهید.

«جغرافی دانان در رتبه بندی سکونتگاه‌ها برحسب اهمیت، به میزان جمعیت و عملکرد آن‌ها توجه می‌کنند. در این رتبه بندی، پایتخت‌ها در رأس و سکونتگاه‌های بسیار کم جمعیت در قاعده هرم قرار می‌گیرند.»

الف) در این سلسله مراتب بیشترین تنوع عملکرد مربوط به کدام سکونتگاه است؟

ب) در چه صورتی مرتبه یک سکونتگاه در هرم سلسله مراتب به سمت رأس ارتقا پیدا می‌کند؟

۲۴ - افزایش تعداد شهرهای میلیونی پیامد چیست؟

۲۵ - چرا رشد جمعیت در آسیا و آفریقا ۱٫۵ درصد است؟

۲۶ - در کدام قاره، سرعت گسترش شهرنشینی بیش‌تر است؟

الف) آمریکای شمالی ب) آفریقا ج) استرالیا د) اروپا

۲۷ - در ارتباط با مگالاپلیس به سوالات زیر پاسخ دهید.

الف) تعریف مگالاپلیس

ب) نام دیگر آن

پ) ۴ ویژگی مهم آن

ت) انواع آن

ث) اولین مگالاپلیس‌های جهان

۲۸ - سه مورد از مهم‌ترین ویژگی‌های مگالاپلیس را نام ببرید.

۲۹ - عوامل موثر در شکل‌گیری حومه‌ها را بنویسید.

۳۰ - نحوه شکل‌گیری مگالاپلیس‌ها را توضیح دهید.

۳۱ - ویژگی‌های مگالاپلیس‌ها را بنویسید.

۳۲ - جاهای خالی را با عبارت مناسب کامل کنید.

الف) از پیوند یک مادرشهر با حومه‌ها و شهرک‌های مادرشهر دیگر، به وجود می‌آید.

ب) معماری و طراحی شهر، بازتاب فرهنگ و شهروندان است.

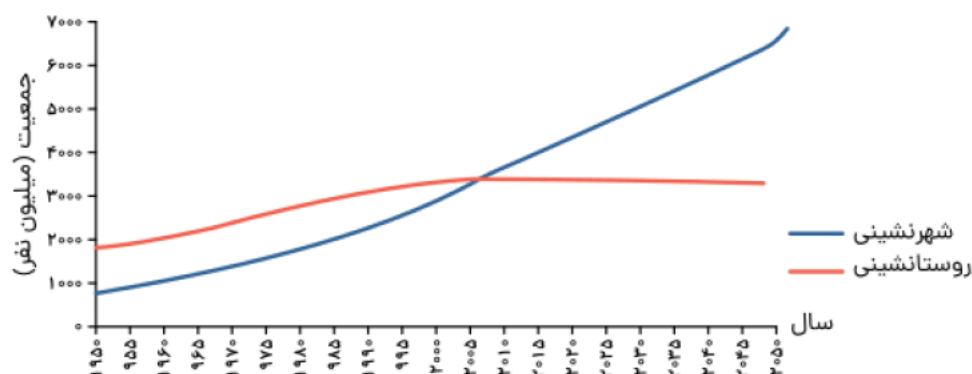
۳۳ - چرا جهان شهرها حوزه نفوذ بسیار وسیعی در سطح جهان دارند؟

۳۴ - چه عواملی سبب شده است به تدریج حومه‌ها در اطراف شهرها به‌ویژه شهرهای بزرگ و پرجمعیت، شکل بگیرند؟

۳۵ - به چه علت در کشورهای آسیا، آفریقا و آمریکای لاتین مهاجرت فزاینده از روستا به شهر مشکلات ایجاد کرد؟

۳۶ - عامل موثر در افزایش شهرگرایی در روستاها چه بود؟

۳۷ - کدام عبارت با نمودار تصویر شده مطابقت بیش‌تری دارد؟

۱) الگوی مکانی شهرهایی با بیش از ۵ و ۱۰ میلیون نفر در جهان تغییر کرده است.

۲) میان سطح شهرنشینی در آسیا و آفریقا تفاوت زیادی وجود دارد.

۳) تقریباً ۳,۴ میلیارد نفر از مردم جهان در روستاها زندگی می‌کنند.

۴) سرعت رشد شهرنشینی در نواحی توسعه‌یافته صنعتی کاهش یافته است.

۳۸ - در نیمه اول قرن بیستم وضعیت مهاجرت از روستا به شهر، در کشورهای توسعه‌یافته و صنعتی چگونه بوده است؟

۳۹ - در جملات زیر عبارت صحیح را از داخل پرانتز یا کمانک انتخاب کنید.

الف) روند اقتصادی و اجتماعی، که طی آن شیوه‌های زندگی روستائیان تغییر می‌کند، (شهرنشینی - شهرگرایی) نامیده می‌شود.

ب) یکی از پدیده‌های ناشی از نظام اقتصادی سرمایه‌داری، نابرابری (فضایی - زیستی) است.

پ) تا پیش از ظهور و گسترش رایانه، اطلاعات به‌صورت (گزارش - نقشه) نمایش داده می‌شدند.

۴۰ - از نظر جغرافی‌دان‌ها، نابرابری میان شهر و روستا چگونه است؟

۴۱ - پیامدهای تبدیل تهران به مادرشهر ملی را بنویسید.

۴۲ - دوره شهرنشینی کُند در ایران را توضیح دهید.

۴۳ - اصلاحات ارضی در ایران چگونه آغاز شد؟

۴۴ - پس از انقلاب اسلامی شهرها و روستاهای ایران چه تغییراتی کردند؟

۴۵ - مهم ترین عوامل افزایش جمعیت شهرنشین را پس از انقلاب اسلامی ایران بنویسید.

۴۶ - چرا سالهای قبل از ۱۳۳۵ در کشور ایران، به دوره شهرنشینی کُند معروف است؟

درس ۲: مدیریت شهر و روستا

۴۷ - در ارتباط با مسائل و مشکلات شهرهای بزرگ به سؤالات زیر پاسخ دهید:

الف) به چه علت شهرهای بزرگ با مشکل کمبود شغل روبه‌رو است؟

ب) در نتیجه مشکل مسکن چه مناظر و پدیده‌هایی در اطراف شهرهای بزرگ شکل می‌گیرد؟

پ) دو مورد از عواملی که منجر به فقر شهری می‌شود، کدامند؟

۴۸ - شدت و چگونگی مسأله مسکن در شهرها و کشورهای مختلف است.

۴۹ - دلیل اینکه در شهرها بخش غیررسمی یا بخش غیرقانونی اشتغال رشد می‌کند را توضیح دهید.

۵۰ - فعالان بخش غیررسمی در شهرها کدامند؟

۵۱ - راهکارهای برنامه‌ریزان در برنامه‌ریزی شهری برای سامان بخشیدن به مشاغل بخش غیررسمی چیست؟

۵۲ - مهم ترین ویژگی‌های اشتغال غیررسمی را بنویسید.

۵۳ - برای هر یک از مشکلات شهری مطرح شده زیر دو راهکار مناسب بنویسید.

الف) پدیده زاغه‌نشینی

ب) فروشندگان دوره‌گرد

۵۴ - نخستین اقدامات، برای مقابله با آسیب‌های اجتماعی در شهرها و تأمین امنیت شهروندان را بنویسید.

۵۵ - پدیده دیگری که در اطراف شهرهای بزرگ در نتیجه مشکل مسکن شکل می‌گیرد، اسکان غیررسمی یا است.

- ۵۶ - حاشیه نشینی و زاغه نشینی نمونه هایی از است.
- ۵۷ - در رابطه با پدیده زاغه نشینی به سؤالات زیر پاسخ دهید.
- الف) زاغه نشینی را توضیح دهید.
- ب) دلایل شکل گیری زاغه ها را بنویسید.
- ج) در ساخت زاغه ها از چه مصالحی استفاده می شود؟
- ۵۸ - در ارتباط با امنیت شهری و آسیب های اجتماعی گزینه نادرست را انتخاب کنید.
- ۱) برگزاری کارگاه های آموزشی برای مقابله با بیکاری مفید است.
- ۲) ریشه یابی علل آسیب های اجتماعی عامل مهمی در مقابله با آسیب اجتماعی است.
- ۳) نصب دوربین های مدار بسته در نواحی گوناگون شهر از اقدامات مدیریت شهری است.
- ۴) ساختمان های متروکه، محله های قدیمی و فاقد نور، جرم خیزند.
- ۵۹ - به طور کلی نیز می توانند در پیشگیری از وقوع جرم یا جرم خیزی نقش داشته باشند.
- ۶۰ - رابطه بین فقر و بزهکاری اجتماعی را توضیح دهید.
- ۶۱ - اصل مهم در برنامه ریزی شهری در جهت برطرف کردن نیازهای شهر کدام است؟
- ۶۲ - برای مقابله با آسیب های اجتماعی و برقراری امنیت شهری دو راهکار بنویسید.
- ۶۳ - چرا در طراحی و مدیریت شهری، زیبایی شهر و فضاهای مختلف آن اهمیت زیادی دارد؟
- ۶۴ - صاحب نظران در طراحی مبلمان شهری به چه نکاتی توجه دارند؟ با ذکر مثال توضیح دهید.
- ۶۵ - چرا به نظر صاحب نظران در طراحی مبلمان شهری باید فرهنگ و هنر بومی تقویت گردد؟
- ۶۶ - در ارتباط با کاربری زمین، سؤالات زیر را پاسخ دهید.
- الف) کاربری زمین را تعریف کنید.
- ب) نقشه کاربری اراضی، چه نوع از کاربری های شهری را نشان می دهد؟
- پ) هر یک از سرانه های شهری چگونه محاسبه می شود؟
- ت) چرا مطالعه کاربری زمین ضروری است؟
- ۶۷ - نقشه های کاربری زمین پراکندگی انواع شهر را نمایش می دهد.
- ۶۸ - کاربری زمین یا کاربری اراضی یعنی چه؟

۶۹ - مطالعه کاربری زمین چه فایده‌ای دارد؟

۷۰ - کدام گزینه با مدل تصویری مطابقت دارد؟

(۱) گسترش شهرنشینی

(۲) استخراج معادن

(۳) طراحی خط بساویبی

(۴) بهره‌برداری از منابع آب

۷۱ - اگر مجموع فضاهای آموزشی در یک شهر ۱۰۰۰۰۰ متر مربع و جمعیت آن شهر ۵۰۰۰۰ نفر باشد، سرانه کاربری آموزشی را در شهر مورد نظر، به دست آورید؟

۷۲ - برنامه‌ای که به منظور بهبود زندگی اقتصادی و اجتماعی روستانشینان طراحی می‌شود است.

۷۳ - مشکلاتی که تحت عنوان فقر روستایی قرار می‌گیرند را بنویسید.

۷۴ - مشکلات اقتصادی روستاییان ناشی از چیست؟

۷۵ - هدف از طراحی برنامه توسعه روستایی را بنویسید.

۷۶ - هدف از تدوین برنامه توسعه روستایی چیست؟

۷۷ - کدام گزینه از اقدامات مناسب در زمینه فعال کردن اقتصاد روستا است؟

(۱) توسعه خدمات گردشگری و فراغتی

(۲) تأمین آب آشامیدنی سالم توسط دولت

(۳) آموزش بهداشت و پیشگیری از بیماری‌های واگیردار

(۴) از بین بردن نابرابری‌های فضایی

۷۸ - ساماندهی واحدهای مسکونی در روستاهای ایران برعهده کدام نهاد است و با چه هدفی صورت می‌گیرد؟

۷۹ - طرح‌های هادی روستایی چگونه می‌تواند در تحولات روستاها نقش داشته باشد؟

۸۰ - جهاد سازندگی در سال ۱۳۵۸ در کشورمان با چه اهدافی تشکیل شده است؟ (سه مورد

نوشته شود.)

۸۱ - ادامه جمله زیر را بنویسید.

«توزیع متوازن جمعیت یکی از ویژگی‌های برنامه آمایش است که از»

۸۲ - کدام گزینه در ارتباط با حاشیه‌نشینی نادرست است؟

(۱) همان زاغه‌نشینی است که فاقد امکانات بهداشتی است.

(۲) در شهر مانیل فیلیپین، زاغه‌ها در بخش‌های مختلف شهر پراکنده‌اند.

(۳) زاغه‌ها از مواد ارزان مانند ضایعات آهن، چوب و ... ساخته شده‌اند.

(۴) حاشیه‌نشینی، اسکان قانونی و موقتی مسکن در حاشیه شهرهاست.

۸۳ - ۳ مورد از ویژگی‌های عمده آمایش سرزمین را بنویسید.

۸۴ - کلمه آمایش به چه معناست؟

۸۵ - ادامه جمله مقابل را بنویسید. «آمایش سرزمین به معنای تنظیم رابطه انسان، ...»

۸۶ - کدام گزینه با توجه به نیازهای حال و آینده، با ویژگی‌های عمده برنامه آمایش سرزمین

مطابقت بیش‌تری دارد؟

(۱) توسعه گردشگری (۲) احداث مراکز درمانی (۳) ساخت مسکن (۴) استخراج معادن

۸۷ - GIS مخفف است.

۸۸ - با توجه به اینکه امروزه در عصر اطلاعات زندگی می‌کنیم دو مورد از ویژگی‌های این عصر را

بنویسید.

۸۹ - با توجه به مراحل کار در «سامانه اطلاعات جغرافیایی» به سوالات زیر پاسخ دهید.

(الف) در مرحله ورودی قبل از کدبندی چه اقدامی انجام می‌شود؟

(ب) مدل‌سازی مربوط به کدام مرحله از فرایند کار در سامانه است؟

(پ) دو مورد از قابلیت‌های این سامانه را بنویسید.

۹۰ - چگونه در سامانه اطلاعات جغرافیایی پس از جمع‌آوری اطلاعات، قابلیت بازیابی و مشاهده

هر لایه از اطلاعات وجود دارد؟

۹۱ - کدام گزینه از قابلیت‌های GIS نمی‌باشد؟

(ب) مکان‌یابی

(الف) به‌روز کردن اطلاعات

(د) محاسبات آماری و ریاضی

(ج) نمایش وضعیت آب و هوا

۹۲ - با توجه به مراحل کار در سامانه اطلاعات جغرافیایی، در مرحله پردازش، چه اقداماتی انجام

می‌شود؟

WWW.20SHOO.IR